

Lionel Richie

Het heeft me zo'n
25 jaar gekost om
er te komen, maar
ik beleef nu de
gelukkigste
periode
van mijn leven

Hij is een van de succesvolste artiesten ter wereld en verkocht al meer dan honderd miljoen platen. Toch is hij wars van sterallures. Margriets Bram de Graaf had een verrassend openhartig interview met Lionel Richie.

W

Wat was hij verlegen, die Lionel Brockman Richie. En opvallen deed hij toch al niet tussen de andere jongens op zijn school. Hij was té langzaam voor honkbal, té klein voor basketbal en té licht voor American football. De meisjes zagen hem dan ook niet staan. De op 20 juni 1949 in Tuskegee, Alabama, geboren zoon van Lionel en Alberta Richie kon wél aardig tennissen, maar dat was nu niet een sport die garant stond voor veel aandacht van het andere geslacht. Dat talent leverde hem wel een studiebeurs op waarmee hij op de tegenover zijn ouderlijk huis gelegen universiteit economie kon gaan studeren. Daar ontmoette hij in 1969 vijf jongens die een bandje wilden beginnen en hij sloot zich bij hen aan, hoewel hij geen noot kon lezen. Hij ontwikkelde voor hen een plan hoe ze aan de top konden komen (afgekeken van *The Beatles*) en al snel had hij door dat die band, die ze *The Commodores* noemden, hét middel was om wél in de belangstelling van de meisjes te staan.

In 1974 scoorden *The Commodores* hun eerste grote hit, *Machine Gun*. Hoewel ze er aardig mee verdienden, viel het Lionel op dat vooral de songschrijver er écht wat aan over hield. En zo kwam het dat de geboren romanticus zich ging toeleggen op teksten. Hij bleek er een groot talent voor te hebben. Eerst met *Easy* en later met *Three Times A Lady*, *Still* en *Sail On*, scoorden *The Commodores* wereldwijd gigantische hits. En Lionel werd de grote ster van het gezelschap. Jaloezie leidde er onder meer toe dat hij in 1982 een solocarrière startte en het maakte hem, vooral dankzij het een jaar later uitgekomen album *Can't Slow Down*, één van de succesvolste artiesten ter wereld met meer dan honderd miljoen verkochte platen. Lionel is inmiddels twee keer getrouwd geweest. Uit zijn eerste huwelijk, met zijn jeugdliefde Brenda, heeft hij één (geadopteerde) dochter; de overbekende Nicole Richie (26). Met zijn tweede vrouw Diana kreeg hij een zoon en een dochter; Myles (14) en Sofia (9). Sinds kort is hij ook opa! Op 11 januari dit jaar beviel Nicole van zijn kleindochter Harlow.

U zei eens: de reden dat ik zo succesvol ben, is omdat ik zoveel liefde heb gekregen van de vrouwen in mijn leven. En daarmee doelde u op uw moeder, oma en zus.

“En ik was al getrouwd toen ik dat verkondigde!? Jeetje. Tja, ik denk dat je als man bepaalde gevoelens alleen kunt ontwikkelen door hen, zij hebben je grootgebracht. Ze leren je wat warmte is en respect. En geven je zelfvertrouwen, want het zijn je eerste fans! Het allerbeste groepje cheerleaders dat ik me kon wensen, woonde gewoon bij mij in huis. Ik was de koning, de enige jongen. Mijn

vader en ik werden door die dames verpest. Mijn zus Deborah was mijn eerste fan, maar grootmoeders zijn natuurlijk het allergst. Dus voor de platen was het al: jij kunt niets verkeerd doen, je bent een schat. Ze hebben me enorm beïnvloed.”

Wat voor een vrouw was uw moeder?

“Een vrouw van stille wateren diepe gronden. Lange tijd dacht ik dat mijn vader het huishouden runde. Tot hij een keer tijdens het ontbijt iets zei, waarvan ik me realiseerde: dat zei *mom* twee dagen geleden toch al? Zij regelde alles en hij ging met de eer strijken. Het mooie was dat zij hem het krediet ervoor gaf. Als hij iets niet wist, vroeg hij het aan haar. Of als we hem direct confronteerden met een vraag als: ‘Pa kunnen we buiten spelen?’, was het: ‘Vraag maar aan je moeder.’ Zij had de touwtjes in handen.”

Wat is het belangrijkste wat u van haar hebt geleerd?

“Geduld hebben, iets wat mijn vader totaal niet had. Bij hem moest alles meteen geregeld worden. Mijn moeder daarentegen kon gaan zitten en het juiste moment afwachten. In mijn vak wil je dat alles gisteren al is gebeurd. Maar ik heb van haar geleerd: als je met de flow meegaat, gebeurt het ook wel. En als het niet deze maandag is, dan misschien de maandag erop.”

Uw ouders vonden onderwijs de belangrijkste sleutel tot succes. Hadden ze gelijk?

“Nou, zeker mijn moeder vond dat. Maar die was dan ook onderwijzeres. Mijn ouders hadden verschillende opvattingen, maar die waren samen in balans. Mijn vader was militair en had een harde leerschool gehad. Zijn formule was: aptitude plus attitude is altitude – aanleg plus persoonlijkheid bepalen wat je zult bereiken. Je kunt nog zo slim zijn, zonder persoonlijkheid reik je maar halverwege. Andersom ook. Heb je het allebei, ben je in staat tot grootse dingen. Pa zei ook: ‘Als je er maar één moet hebben, dan liever persoonlijkheid.’ En dat is bij mij een beetje het geval. Mijn persoonlijkheid verbloemt mijn gebrek aan kennis van de muziek. Ik lees en schrijf geen noten. Maar mensen komen naar me toe om met mij muziek te maken, omdat het met mij plezierig werken is. Daar zitten een paar van de allerbeste muzikanten ter wereld bij! We hebben de prachtigste nummers opgenomen.”

En dat voor zo'n verlegen jongen uit Tuskegee, die aanvankelijk de kostuums van zijn medebandlede moest strijken!

“Ik heb veel te danken aan *The Commodores*. Op school blonk ik niet uit in de echte mannensporten, kon alleen een beetje tennissen. Maar dat had totaal geen aanzien. Ik was een laatbloeier en onzeker. Geen echte kerel. Maar op dat moment realiseerde ik me nog niet dat ik wél creatief

Met de klok mee: 2008: Lionel wordt in het Amstel Hotel geïnterviewd door redacteur Bram van de Graaf. • 1980: Lionel met Michael Jackson, de latere peetvader van dochter Nicole. • Eind jaren '70: als voorman van *The Commodores*. • 1983: Lionel in de clip van *Running with the night* • 1974: hoefoto van het eerste album van *The Commodores*.

Het allerbeste groepje cheerleaders dat ik me kon wensen, woonde gewoon bij mij in huis

Het leukste van The Commodores vond ik de band, het ergste dat ik in een zaal vol publiek moest optreden

was. Ik voelde dingen, was gevoelig. Dat zorgde voor verwarring in mijn hoofd. Als je voetballer bent, hoor je meiden dingen schreeuwen als: 'Je bent de beste en mooiste gozer die ik ooit heb gezien!' Als je basketbalt roepen ze: 'Hij is geweldig, hij is knap.' Dat had nog nooit iemand tegen mij gezegd. Totdat ik bij *The Commodores* kwam. Ergens in het publiek hoorde ik een meisje naar me schreeuwen en ik dacht: ik weet niet precies wat ik in deze business doe, maar ik blijf erin! Voor het eerst kreeg ik aandacht. Iemand zei eens: 'Er is een reden waarom we beroemd zijn. We kregen niet genoeg aandacht toen we opgroeiden.' Als je dan eindelijk iets hebt gevonden wat wél werkt, laat je dat niet meer los. En het voordeel: als je voetbalt of basketbalt moet je ooit stoppen. Als muzikant ben je nooit te oud."

Hoe reageerden uw ouders op die verandering?

"Een mooi verhaal: ik zat midden in de solotour van *Dancing on the Ceiling*, ergens halverwege de jaren '80. Ik was op weg van Nashville naar Mobile in Alabama en maakte een tussenstop om te dineren met de familie. De politie had een cordon gelegd om mijn ouderlijk huis en ik had een politie-escorte van en naar het vliegveld. De burgemeester was er met een oorkonde van de stad en de studenten op de campus aan de overkant stonden me toe te juichen. Tijdens het eten viel me opeens op dat mijn ouders en oma me aan zaten te staren. 'Is er iets aan de hand?' vroeg ik. Ze antwoordden: 'We proberen ons te herinneren of jij dat jochie bent dat op de eerste verdieping in de blauwe slaapkamer sliep.' Lionel op een podium voor twintigduizend mensen? Dat kan niet waar zijn! Deze jongen was zo verlegen dat hij niet eens durfde te gaan basketballen vanwege het publiek. Het heeft me veel moeite gekost om die angst te overwinnen, hoor. Het leukste van *The Commodores* vond ik in het begin de band, het ergste dat ik met hen in een zaal vol publiek moest optreden. Maar de beste therapie voor mij was dat ik mezelf elke dag dwong dat podium op te gaan en op een gegeven moment wist ik niet beter. En was mijn verlegenheid over." **Maar veranderde het de relatie met uw ouders?**

"Da's een interessante vraag. Ik werd degene die hun advies ging geven, in plaats van zij mij. Dat was vreemd en ongehoord. Het veranderde de relatie volledig. Zelfs die met mijn zus. Vroeger was het altijd: 'Bemoei je met je eigen zaken.' Nu was het: 'Lionel, wat zal ik doen?'"

Wilden ze deel zijn van uw succes?

"Mijn moeder en mijn oma niet. Maar mijn vader! Hij had veel humor. Ik was Lionel Richie junior, hij senior. Hij vond het echter geweldig

om gewoon als Lionel Richie door het leven te gaan. Eén keer moest hij naar Chicago en reserveerde hij een tafel in een restaurant onder de naam 'Lionel Richie'. Hij kwam aan en de manager stond met al het personeel voor de deur. 'Vanwaar al die drukte?' vroeg pa toen hij uitstapte. 'Lionel Richie komt!' antwoordde de man. Zei mijn vader: 'Hij is hier!' Prachtig vond hij dat."

Van wie heeft u dat muzikale talent eigenlijk?

"Ongetwijfeld van mijn grootmoeder. Ze is 104 jaar geworden, geweldig. En ze was nog zo goed bij de tijd. Ik heb een video van haar waarop ze 102 is en uit haar hoofd Bach en Mozart speelt. Zij bracht me de liefde voor muziek bij. Op de campus van Tuskegee woonde ook de componist William L. Dawson, die de Negro Folk Symphony schreef. Dat soort mensen, geweldige muzikanten allemaal, kwam bij ons thuis over de vloer. Het was een heel inspirerende omgeving."

En als dank ging u op de bres voor borstkanker toen zij die ziekte kreeg?

"Ze was 80 toen het zich openbaarde. Grote schrik. Ik moest iets doen en ben fondsen gaan werven. Gelukkig genas ze ervan. Eén van de dingen die ik het meest aan haar bewonderde, en die me inspireerden, was haar houding ten opzichte van het leven. Zij stierf tien jaar geleden aan niets, ze was gewoon versleten. Ze overleefde haar drie huisartsen. Die vertelden haar altijd dat ze wel of niet moest doen, maar ze deed gewoon waar ze zin in had. Eens zei ze, toen ik vroeg hoe het met haar ging: 'Ik ben oké, maar mijn lichaam wordt het niet met me eens.' Haar geest wilde boodschappen doen, maar haar lijf hield haar tegen. Ze paste zich altijd aan de nieuwe generatie aan. Ze had zo mee gekund met die van mijn zoon. Ze zei ook nooit: 'Toen ik jong was deden we het zus of zo.' Ik heb geprobeerd haar in een bejaardenhuis te krijgen. Ze zei: 'Ik wil niet tussen al die oude mensen zitten.' Briljant."

U bent twee keer getrouwd geweest. Wat heeft u over de liefde geleerd in deze huwelijken?

"Dat 'voor altijd' een prachtige zin is, maar niets zegt. Om 'voor altijd' écht 'voor altijd' te laten zijn, moet je elke dag opnieuw beginnen alsof het eerste dag is van deze 'voor altijd' geweldige relatie. Mijn eerste huwelijk heeft me heel wat wijzer gemaakt. Ik was verliefd, maar wél op drie dingen. Er was de liefde voor *The Commodores*, de liefde voor mijn vrouw Brenda én die voor Nicole. En toen had ik nog maar één kind. Nu drie, kun je nagaan. *The Commodores* kwamen op de eerste plaats. Als mijn tweede liefde, mijn vrouw, iets van mij wilde, moest ik zeggen: 'Ik kan nu niet naar huis komen, want mijn eerste liefde heeft me nodig.' Je probeert het beste te doen en

Met de klok mee: 1986: met *Say You, Say Me* (titelsong van de film *White Nights*) wint Lionel een Oscar. • 1996: Lionel en Diane Alexander tijdens de huwelijksvoltrekking. In 2003 gingen de twee uit elkaar. • 2004: Lenny Kravitz, Geri Halliwell en Lionel Richie tijdens het *Park Concert* voor *The Princes Trust* in Hyde Park, Londen. • 2008: Lionel met zijn twee dochters tijdens de TV Land Awards. • 2005: op stap met Sophia en Nicole.

Mijn privé-leven heeft alle ingrediënten in zich voor een fantastische film van Steven Spielberg

er een balans in te vinden, maar vaak was dat zó moeilijk. Mijn privéleven heeft z'n ups en downs gekend en z'n tragedies. Het heeft alle ingrediënten in zich voor een fantastische film van Steven Spielberg. Op het moment dat ik naar Hollywood verkaste had ik nooit gedacht dat het mij allemaal zou overkomen. Ik twee mislukte huwelijken? No way. Maar nu begrijp ik het. Het is moeilijk gefocust te blijven als je meerdere liefdes hebt."

Het levert wel prachtige, gevoelige songs op! "Voor mij was het verschrikkelijk om mee te maken, maar voor het songschrijven pakte het goed uit. Natuurlijk riepen mijn exen weleens: 'Je verdient geld met onze sores!' Begrijpelijk. Het levert inspiratie op, positief of negatief. Wat maakt een acteur goed? Hij haalt z'n kennis uit zijn ervaringen. Hetzelfde geldt voor een schrijver. Ik leed als kind aan hypergevoeligheid. Dat betekende dat ik een slechte advocaat zou zijn geworden, want ik zou bij elke zaak veel te betrokken zijn geraakt. Ik zou ook een erg slechte dokter zijn geweest. Elke keer als de patiënt zou kermen, zou ik kermen. Pas toen ik songwriter werd, realiseerde ik me het voordeel daarvan. Hebben jongens geen woorden voor zulke gevoelens? Ik wel! Hier heb je ze. Het gevolg: een wereldhit! Dat is de magie van hypergevoeligheid. Ik doe wat de meeste mannen niet kunnen: voelen."

Dat heeft u niet geholpen bij uw huwelijken? "Ja en nee. Want nu ik dit weet, ben ik goed bevriend met mijn beide exen, wat het geweldig maakt voor de kinderen. Ik weet wat er fout was en wat bijdroeg aan de scheidingen. Het is belangrijk dat je begrijpt wat zij voelden."

Bent u gemakkelijk om mee te leven? "Ik zou niet met mezelf kunnen leven, haha. Al vind ik het soms wel fijn. Het leven met een creatief persoon is nu eenmaal niet altijd gemakkelijk. Soms heb ik een slechte dag omdat ik niet op een tweede couplet kom van een song die ik aan het schrijven ben. Vind ik dat wel, is het een fijne dag. Hetzelfde geldt voor een album dat nog niet af is. Of een tour, een tv-show, een Oscar-uitreiking. Er is altijd iets wat spanning genereert en dat is soms een marteling. Ik haat één woord: geniaal. Weet je wat 'geniaal zijn' betekent? Dat ze zeggen: 'O, hij kan dat wel. Het komt vanzelf.' Echt niet! Gelukkig begrijpt mijn familie dat nu. Het hoort erbij als je probeert met mij te leven."

U bent erg veranderd sinds uw jongste twee kinderen. Waarom kon dat toen wel en niet toen Nicole nog jong was?

"Toen Nicole kwam, was ik me aan het transformeren van *The Commodores* in Lionel Richie. Er bestond slechts één ding: Lionel Richie – de eerste liefde. Bracht ik haar naar school? Nee. Zag ik haar voldoende? Nee. Alleen backstage of in een

studio. Bij Myles en Sofia was ik al Lionel Richie. Daardoor was ik veel relaxter, er was minder bewijsdrift. Ik was meer betrokken bij de tweede helft van Nicoles leven. Dus toen zij haar crisissen had, was ik erbij. Ik heb alleen het begin gemist. Met Myles en Sofia heb ik een betere balans gevonden. Ik houd genoeg tijd over voor een carrière als ik ook met hen bezig ben, ontdekte ik."

Heeft u zich weleens afgevraagd of Nicole in een crisis terecht zou zijn gekomen als u er in die beginperiode wél was geweest?

"Zeker, maar ik had dat nooit kunnen veranderen. Ik was te veel met het schrijven van songs bezig, met mijn eigen lutsbestemming. Je moet voorzichtig zijn met wat je vraagt van het leven. En ik kreeg het. Als je eenmaal in die raket zit en je zegt: 'Ik wil dit niet meer', kan dat niet. Ik zat er tot mijn nek toe in. Als ik kijk naar mijn leven nu en dat van haar, zoals nu met de baby, geloof ik dat het allemaal was voorbestemd. Ik zou kunnen zeggen: het was een desastreus begin. Maar mijn eigen jeugd zou je ook zo kunnen noemen. Ik kan niet zeggen dat ik een geweldige jeugd had, ik dacht dat je baseballspeler moest zijn om gelukkig te zijn. Pas aan het eind van mijn tienerjaren kwam ik erachter dat songwriter zijn mij gelukkig maakte. Maar als ik op mijn negentiende al had uitgevonden wat ik nu weet, zou ik niet de helft van de stomme dingen hebben gedaan die ik nu heb gedaan. Misschien was ik dan nooit bij *The Commodores* gegaan? Was ik rechten gaan studeren, zoals mijn ouders wilden, en had ik nu een normale baan gehad en was ik nog steeds getrouwd met dezelfde vrouw. Door de 'stomme' weg te gaan, eentje die volgens hen niet zou werken, zit ik nu hier een interview te doen. Ik oordeel niet meer zo hard over mezelf. Ik weet nu wat ik hoor te weten en kan met een goed gevoel terugkijken op dat mooie leven achter me."

Toen u twintig jaar geleden werd gevraagd waar u uzelf zag over twintig jaar zei u: 'Ik hoop dat het sleutelwoord 'happy' is'.

"Wow, zei ik dat? Nou, ik heb het gehaald. Want ik kan nu écht zeggen: ik ben gelukkig. Het heeft me 20, 25 jaar gekost om daar te komen. Ik beleef nu de gelukkigste periode van mijn leven."

Als dat zo is, zou u ook kunnen stoppen om te gaan genieten van wat u heeft bereikt?

"Maar optreden is voor mij óók genieten. Ik loop het podium op en dan zie ik twintig-, soms wel vijftigduizend mensen naar me glimlachen. Jong en oud. Elke noot, elke tekstregel zingen ze mee. Als ik dat de rest van mijn leven elke avond zou mogen meemaken, is dat geweldig. Thuis zijn de kinderen blij me te zien, op tournee de fans. En ik ben gezond. Wat een weelde. Wie had dat twintig jaar geleden voorzien?"

bel & win nu de allerlaatste kaarten voor Symphonica in Rosso 2008 met Lionel Richie in de hoofdrol!

Op dinsdag 9 september kunt u er - samen - bij zijn.

Bel: 0909-505 03 14

Zo doet u mee!

Bel vóór 4 september 2008 naar 0909 – 505 03 14 (€ 0,35 per gesprek). U ontvangt een persoonlijk geluksnummer en hoort direct of u heeft gewonnen. U kunt zo vaak bellen als u wilt. De winnaars ontvangen uiterlijk zaterdag 6 september twee kaarten thuis, t.w.v. € 90. Prijzen zijn niet in geld uit keren, ook niet gedeeltelijk.

Als u meedoet aan Bel & Win kan uw telefoonnummer door ons worden bewaard voor het doen van aanbiedingen. Heeft u hiertegen bezwaar, dan kunt u dit aangeven als u belt. Dit heeft uiteraard geen invloed op uw winkansen. Meer informatie over de spelvoorwaarden staat op www.zester.nl/klantenservice.

interview: bram de graaf. fotografie: marjolein volmer, corbis/alan silfen, danielle levitt, getty images, hollandse hoogte, the entertainment group.